

מסורת הש"ס

(א) [חולין טז.ג.] (ג) על גלגל... (ב) ערך סגור וערך פסקא... (ד) [שבת קכ.ו.] (ה) [וי"ע חות' שבת מה' ד' ר"ה מוסף, (ו) ע"ך לעיל במשנה, (ז) דף ס"ה.]

מוסף רש"י

שעבודת היום בבגדי ברוך. שם היום עליו בגדי שהיה בבגדי בן. לפי שאינו רגיל לשבת בליל שבתה גנדי, ויש שם על וזב טון ק"ך ואמן ואפוד ופעמוני המעיל (יע"ר).

תורה ישנים

ארכע אמות וחזר ומתפלל על מוספין. מיהו עיקר מותן כשם ששטו או בוש ומתלה שהוא עיומו על יום כד"י כר"ס תמיד נשט, וחס לא התפלל יוכל להתפלל תפלת מוספין כל היום כדדרישין במתורה (ד', א') [וכפ"ק] [וכפ"ק] דמגילה (ב, ג) מלמד שכל היום כבר למוספין, וא"ת אמאי קאמר ר' יוחנן דברקת תפלת השחר (מת, א') הלא התפלל תפלת המוספין לאחר שזע קרא (פוע"ה) אמאי לא קאמר אחר שז, כיון שאין מלואו אלא בשש או בשש ומתלה שהוא עיומו על יום כדממשע כר"ס ממוד נשט, י"ל שאין העולם נקראו נחאי שעה שיהיו לטין חותה אי תבשע, ולהכי נקט שבע, אי מי חאי שעה אי שזיה להתפלל על הקרבן שיתקבל בזמן אחר שקריטוריו, ומיחבא אנמי רבינו שאין (להשקט) (להשקט) תפלת היום הכהנים להתפלל תפלת המוספין אחר שזע כיון ששטת תפלת המנחה וזמן מוספין עבר, י"ל הן הקדים תפלת המנחה לתפלת המוספין דלמא ר' יוחנן דברקת כל המדין (וחס"ה, א') וכתפלת השחר (בכרית ס"ס) (ה"לך) [הכלל] מתפלל על מנחה ואחר כך על מוספין, פי' דלית ליה כרנן דר' יהודה דלית ליה מדין קודם כיון שזעו זמן שניה, וטעם שביעית איירי בדמנחה כ"פ תפלת השחר גבי כשמעמח דעל ואל ע"ד ככלל, אבל כירושלמי דברקת פסק השחר גבי ר' מיהו בש"ר יוחנן תפלת המנחה ותפלת מוספין תפלת המנחה קודמת שאין כיון על התפלל שמהי, אבל י"ל כיון כ"י להתפלל שתיקון תפלת המנחה קודמת, י"ל מן כ"ד טובי [ואמר] אפילו י"ל כיון כ"י להתפלל שתיקון תפלת המנחה קודמת, ויחזיק תפלת המנחה תפלת המנחה תפלת המוספין י"ל לעבר הא לתפלת ר"ה כדא פטר לה בשלח הניע זמן תפלת הכהה דר' יהושע בן לוי היה מתקד למתמידיו אי הוה ליה מתקד ומתא וימת למשע שזען ועד כיון לא סליקמון הוון (מע"ק) [מלון] דמנחה עד לא מסוק, ועל כן הירושלמי, אבל אין התלמוד על ספור כן בדברי

דלמרי תרוייהו מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ולא ימות ומשני לא נכרכה דעביד בארעא דחצריה שאינו נהנה כלום ומכל מקום אסור לכתמילה כמו שאפרש בסמוך אלא שאין חייב חטאת ומשמע הא בארעא דדייה חייב חטאת ואע"ג דלזין מתכוין לייפות קרקע חייב כיון דהוי פסיק רישיה והנהגה הוא ולא דמי לחותה את הגחלים להתחמם בהן והוצערו מאלויהן דהוי מלאכה שאינה זריכה לגופה ופטור לרבי שמעון שאין נהנה כלל בהצטרה זו שצלה מוספת הצטרה יש כל כך גחלים שיוכל להתחמם בהן וא"כ צבור לא נמכוון להצטיר אצל צהיהא דהצונה (שבת דף קג.) כיון שהוא נהנה אכן סהדי שהוא מתכוין לייפות מיהו קשה דבשמעתין משמע דדבר שאין מתכוין אפי' פסיק רישיה לא הוי דלורייתא לעניין שבת אליבא דר' יהודה דע"כ צירוף עשייתו פסיק רישיה אפי' מדפריך עלה מההיא דזהרת אפי' הכי אמר דמדרכנן הוא וזההיא (דכריתות) ממייצין לרבי יהודה צהיהא דהתורה את הגחלים שמתכוון לכבות העליונות והוצערו המתחממות אף ע"ג דלא מכוין להצטיר התחממות אפי' וי"ל דצירוף עשייתו לא הוי פסיק רישיה ואפילו הכי פריך שפיר מדמשני אצ"י לא זריכה אלא לר' יהודה דלמרי דבר שאין מתכוין אסור מכלל דלא שאני ליה בין מתכוין לשאין מתכוין דאי שני ליה אפילו כרבי שמעון אחיה ונהי ללצוקף הדר ביה דמשמע דפרק ר' אליעזר דמילה (שם דף קג.) מ"מ מדמשני הכי מעיקרא מכלל דלרבי יהודה דבר שאין מתכוין אסור מדלורייתא אע"ג דלא הוי פסיק רישיה וצערוף) פי' צע"ה היא דהצונה לא זריכה לעביד בארעא דחצריה כיון שאין נהנה כלל ביצוי קרקע חצירו שרי אפילו לכתמילה אע"ג דהוה פסיק רישיה והא דלמרי מודה רבי שמעון בפסיק רישיה ה"מ דצבר שהוא נהנה כגון בארעא דדייה וקוץ צהרת צנו שהוא נהנה ומוחך כך התיר צרוח הכרובה בפשתן למשוך ממנו שצבת אע"ג דקא עביד כסמיה והוי פסיק רישיה הואיל וחיוב צהרתה כסמיה דקא חיל לאיצוד ומוחר ולא רחיה היא מההיא דקעביד בארעא דחצריה דלשמי דלכתמילה דהתם לענין חיוב חטאת קאמר דלזין חייב חטאת ומיהו איכא למימר דאסור לכתמילה ועוד הביא הערוך ראייה ולרבי מדרמ"ר ר' אליעזר דמילה (ב"ב דף ק"ג) ואצ"י אצ"י דרבי שמעון הא צבר מאי עביד ליה באומר אבי הבן לקוץ צהרת צנו הוא מתכוין ופריך ואי איכא אחר לעביד כדריש לקיש ומשני דליכא אחר אצל אי איכא אחר היה מותר לכתמילה אלא שרי רבי שמעון פסיק רישיה לכתמילה דצבר שאינו נהנה ואין זו רחיה דהא דמוקי ליה אצ"י באומר אבי הבן כו' היינו מקמי דשמע מרצא דמודה רבי שמעון בפסיק רישיה כדקא מסיק התם לכתר דשמע מרצא סברה ולהכי פריך ואצ"י אצ"י דר"ש כיון דפליגי אף בפסיק רישיה וא"כ לא שנה פסיק רישיה משאל שאינו מתכוין הא צבר מאי עביד ליה אצל נחמי דמסיק דלאצ"י נמי מודה בפסיק רישיה ל"ש אצ"י ל"ש אחר ועוד מה רחיה היא מהתם דילמא התם מדלורייתא שרי אצל מדרכנן איכא למימר דאסור מיהו איכא למימר דהכי מייחיה רחיה כיון דצבארן [אסורין] דלא צעין מלאכת מחשבת מותר מן התורה אין סבירא לאסור גבי שבת אפי' מדרכנן ודאי אי צבאר אסורי אסור מדלורייתא משום דלא צעין בהו מלאכת מחשבת או היה רחוי לגזור גבי שבת מדרכנן להשוותו לשאר אסורי אע"ג דמדלורייתא שרי משום מלאכת מחשבת מיהו נחמי דפרישת דלצוקף הדר ביה וס"ל דמודה רבי בפסיק רישיה וצבארית אסור מדלורייתא אע"ג דלא מיכוין וא"כ צבצת אסורין לכתמילה ל"ש אצ"י ול"ש אחר ואלדריה משם קשה לפי הערוך מלדל קאמר אלא לאצ"י הא צבר מאי עביד ליה אצל לרצא דסצירא ליה מודה ר"ש בפסיק רישיה לא שני ליה בין אצ"י בין אחר כיון דסצירא ליה צבצת מדרכנן [אסור] פסיק רישיה אע"ג דמדלורייתא שרי משום מלאכת מחשבת מכלל דצבאר אסורי אסור מדלורייתא ועוד מייחיה רחיה מתפק כל כתבי (שם דף ק"ג.) דשקיל ליה צבצרי ואע"ג דמודה ר"ש בפסיק רישיה הואיל ואין נהנה מותר ואינו ראייה כמו שפי' שם רש"י דלאו מלאכה היא דלזין דרך הפשט צבך עוד יש לפרש דשקיל ליה בחמיכות קטנות כל כך שאין צהת מהן לעשות קמיע הלכך לא חשיב עוד ואין זו הפשט עוד הביא רחיה מדרמ"ר פ' לולב הגזול (סוכה דף ג.) שאין מעטין אותו בי"ט משום ר' אלעזר צב"ס אמר ממעט ופריך אין קא מתקן מנא ומשני הכא צבאי עסקינן שיליקטן לאצ"י ודבר שאין מתכוין מותר ופריך והא מודה ר"ש צב"ס רישיה לא זריכה דלית ליה הושענא אחריתי שאינו נהנה צבצר מותר אצ"י דהוי כפסיק רישיה ואין לדחות ולומר מאחר דלית ליה הושענא אחריתי לא הוי מתקן כיון דלזינו מתקנה לשם מנחה דלס כן מאי דוחקיה למימר ר' אלעזר צב"ס סבר ליה כצובה דלמרי דבר שאינו מתכוין מותר אפי' כר' יהודה מני לאוקומי מהאי טעמא מיהו יש לדחות מאחר שאותו מיקון אפילו במתכוין אינו אסור אלא מדרכנן דמישעט ענביו אין נראה מיקון כל כך שיחשב מיקון מן התורה לא גזרו ביה רבנן כיון שאין נהנה ולרבי הערוך אחי שפיר הא דלמרי צ"ל כל המדיר (מנחות דף ק"ג.) המתנדב יין מצוי ומולפו על גבי האשיות ופריך והא קא מוכח ומוקי לה כר"ש דלמרי דבר שאין מתכוין מותר ואפי' דהוי פסיק רישיה שאי אפשר לזוף על גבי האשיות שלא יכבה מתיר ר"ש לכתמילה מאחר שאינו נהנה מיהו אין נראה דרבי הערוך דבר הפתח וכן מוסר אסור על ל' לטול על דת האת הקוץ ומפרש לה כצנהדגה (דף ס"ה.) דאישי אע"פ שאינו נהנה כלל ואינו מתכוין כלל לצעין הפתח וכן קשה ממנחם שו"ת ל' לטול על דת האת הקוץ ומפרש לה כצנהדגה (דף ס"ה.) אליבא דר"ש דלמרי מלאכה שאינה זריכה לגופה פטור עליה ודוקא משום נערה דגופה לא לזו הכי לא אע"ג דלא מיכוין לעשות חצורה כי אם להוציא הקוץ ולפי זה זריכין אנו ליישב ההיא דכל המדיר דלאו פסיק רישיה הוא שמולפו בטעמים דקות אי נמי על גבי האצ"י צב"ס דאפשר שלא יכבה את האשיות: פ"י צערון וזה לשונו י"מ שן החכמים שאומרים כי חפר מחילה תחת הקרקע צב"ס עד שיראה עבודת כהן גדול והרגישו הכהנים בחפירה ומלאוהו וקרא אותה הלשכה על שמו: (ה) הַדְרִיּוֹן שֶׁ ח' באות זו. לא ידענא אמאי לא קאמר של ח' מנה דקאמר כרישא של י"ב מנה ועוד ק"ל אמאי לא קא תני בנימליה דר"מ שזן עשרים מנה דקתני כסיפא בנימליהו דרבנן שהן שלשים מנה מיהו הא לא קשה דמשום דכרישא לא מנא כולה מילתא בלשון מנה וליכא למימר דח' באות זו דקאמר ח' פשיטי ינהיה כי ההיא דס"פ אע"פ (מנחות דף ק"ג.) ונתן לה כלים של זו או דמפרשה (התם) ג' זוהי פשיטי ח' מדינה שה שמינית זו דינארי כורי וכן ההיא דר"ה מילתא הפאה (שם דף ק"ג.) ופ"י דמשני דאפיה לא יפחות לה מנין זו מדה דמאי נפקא מינה ולימא דהשווין על מנה סך הכל י"ב מנה ועוד וכתממה צוחי כורי איירי דהו לכו ש שחרית דעופי מנייהו רק שליש דמונא דרבנן ושמא י"ל אין הלשון מופל צטוב לומר שמנחה מנה: ב"ב דר בר בר רב. נראה לי חד לגופיה וחד דל לשון לזב שאין לזבש עמיהן בגדי זהב כדרך שהוא עושה כל ימות השנה וזב שלישי לומר יותר טוב מצד של שאר ימות השנה והרביעי לומר שטוב משל ערצית אי נמי דל שלישי ורביעי מידריש הכי דל המוצחר שצבד:

גמ' פרווה אמגושא. מכסף אחד צנחה ושמו פרווה: סנה מניינא אנה לאשמעינן. דקתני הכל שלשים סנה ובי אין אנו יודעין שהמונה עשר ושינה עשר הרי שלשים: אה קמ"ל. להכי הדר כ"י ליהוה לאשמעינן דהא דשלשים מנה סך הכל הוא דיהיב שיעורא לטול מן ההקדש וצ"י משלשים מנה לא לעציד סך הכל: הא אי צ"י מהי. דשחרית משמונה עשר וטפי אחי דערצית משנים עשר לית לן צה: דל ארצעה וימני כתיב צבצשת בגדי שחרית למימר דהוי דל המוצחר צבד:

היה מותר לכתמילה דצבר שאינו נהנה ואין זו רחיה דהא דמוקי ליה אצ"י באומר אבי הבן כו' היינו מקמי דשמע מרצא דמודה רבי שמעון בפסיק רישיה כדקא מסיק התם לכתר דשמע מרצא סברה ולהכי פריך ואצ"י אצ"י דר"ש כיון דפליגי אף בפסיק רישיה וא"כ לא שנה פסיק רישיה משאל שאינו מתכוין הא צבר מאי עביד ליה אצל נחמי דמסיק דלאצ"י נמי מודה בפסיק רישיה ל"ש אצ"י ל"ש אחר ועוד מה רחיה היא מהתם דילמא התם מדלורייתא שרי אצל מדרכנן איכא למימר דאסור מיהו איכא למימר דהכי מייחיה רחיה כיון דצבארן [אסורין] דלא צעין מלאכת מחשבת מותר מן התורה אין סבירא לאסור גבי שבת אפי' מדרכנן ודאי אי צבאר אסורי אסור מדלורייתא משום דלא צעין בהו מלאכת מחשבת או היה רחוי לגזור גבי שבת מדרכנן להשוותו לשאר אסורי אע"ג דמדלורייתא שרי משום מלאכת מחשבת מיהו נחמי דפרישת דלצוקף הדר ביה וס"ל דמודה רבי בפסיק רישיה וצבארית אסור מדלורייתא אע"ג דלא מיכוין וא"כ צבצת אסורין לכתמילה ל"ש אצ"י ול"ש אחר ואלדריה משם קשה לפי הערוך מלדל קאמר אלא לאצ"י הא צבר מאי עביד ליה אצל לרצא דסצירא ליה מודה ר"ש בפסיק רישיה לא שני ליה בין אצ"י בין אחר כיון דסצירא ליה צבצת מדרכנן [אסור] פסיק רישיה אע"ג דמדלורייתא שרי משום מלאכת מחשבת מכלל דצבאר אסורי אסור מדלורייתא ועוד מייחיה רחיה מתפק כל כתבי (שם דף ק"ג.) דשקיל ליה צבצרי ואע"ג דמודה ר"ש בפסיק רישיה הואיל ואין נהנה מותר ואינו ראייה כמו שפי' שם רש"י דלאו מלאכה היא דלזין דרך הפשט צבך עוד יש לפרש דשקיל ליה בחמיכות קטנות כל כך שאין צהת מהן לעשות קמיע הלכך לא חשיב עוד ואין זו הפשט עוד הביא רחיה מדרמ"ר פ' לולב הגזול (סוכה דף ג.) שאין מעטין אותו בי"ט משום ר' אלעזר צב"ס אמר ממעט ופריך אין קא מתקן מנא ומשני הכא צבאי עסקינן שיליקטן לאצ"י ודבר שאין מתכוין מותר ופריך והא מודה ר"ש צב"ס רישיה לא זריכה דלית ליה הושענא אחריתי שאינו נהנה צבצר מותר אצ"י דהוי כפסיק רישיה ואין לדחות ולומר מאחר דלית ליה הושענא אחריתי לא הוי מתקן כיון דלזינו מתקנה לשם מנחה דלס כן מאי דוחקיה למימר ר' אלעזר צב"ס סבר ליה כצובה דלמרי דבר שאינו מתכוין מותר אפי' כר' יהודה מני לאוקומי מהאי טעמא מיהו יש לדחות מאחר שאותו מיקון אפילו במתכוין אינו אסור אלא מדרכנן דמישעט ענביו אין נראה מיקון כל כך שיחשב מיקון מן התורה לא גזרו ביה רבנן כיון שאין נהנה ולרבי הערוך אחי שפיר הא דלמרי צ"ל כל המדיר (מנחות דף ק"ג.) המתנדב יין מצוי ומולפו על גבי האשיות ופריך והא קא מוכח ומוקי לה כר"ש דלמרי דבר שאין מתכוין מותר ואפי' דהוי פסיק רישיה שאי אפשר לזוף על גבי האשיות שלא יכבה מתיר ר"ש לכתמילה מאחר שאינו נהנה מיהו אין נראה דרבי הערוך דבר הפתח וכן מוסר אסור על ל' לטול על דת האת הקוץ ומפרש לה כצנהדגה (דף ס"ה.) דאישי אע"פ שאינו נהנה כלל ואינו מתכוין כלל לצעין הפתח וכן קשה ממנחם שו"ת ל' לטול על דת האת הקוץ ומפרש לה כצנהדגה (דף ס"ה.) אליבא דר"ש דלמרי מלאכה שאינה זריכה לגופה פטור עליה ודוקא משום נערה דגופה לא לזו הכי לא אע"ג דלא מיכוין לעשות חצורה כי אם להוציא הקוץ ולפי זה זריכין אנו ליישב ההיא דכל המדיר דלאו פסיק רישיה הוא שמולפו בטעמים דקות אי נמי על גבי האצ"י צב"ס דאפשר שלא יכבה את האשיות: פ"י צערון וזה לשונו י"מ שן החכמים שאומרים כי חפר מחילה תחת הקרקע צב"ס עד שיראה עבודת כהן גדול והרגישו הכהנים בחפירה ומלאוהו וקרא אותה הלשכה על שמו: (ה) הַדְרִיּוֹן שֶׁ ח' באות זו. לא ידענא אמאי לא קאמר של ח' מנה דקאמר כרישא של י"ב מנה ועוד ק"ל אמאי לא קא תני בנימליה דר"מ שזן עשרים מנה דקתני כסיפא בנימליהו דרבנן שהן שלשים מנה מיהו הא לא קשה דמשום דכרישא לא מנא כולה מילתא בלשון מנה וליכא למימר דח' באות זו דקאמר ח' פשיטי ינהיה כי ההיא דס"פ אע"פ (מנחות דף ק"ג.) ונתן לה כלים של זו או דמפרשה (התם) ג' זוהי פשיטי ח' מדינה שה שמינית זו דינארי כורי וכן ההיא דר"ה מילתא הפאה (שם דף ק"ג.) ופ"י דמשני דאפיה לא יפחות לה מנין זו מדה דמאי נפקא מינה ולימא דהשווין על מנה סך הכל י"ב מנה ועוד וכתממה צוחי כורי איירי דהו לכו ש שחרית דעופי מנייהו רק שליש דמונא דרבנן ושמא י"ל אין הלשון מופל צטוב לומר שמנחה מנה: ב"ב דר בר בר רב. נראה לי חד לגופיה וחד דל לשון לזב שאין לזבש עמיהן בגדי זהב כדרך שהוא עושה כל ימות השנה וזב שלישי לומר יותר טוב מצד של שאר ימות השנה והרביעי לומר שטוב משל ערצית אי נמי דל שלישי ורביעי מידריש הכי דל המוצחר שצבד:

גמ' מאי פרווה אמר רב יוסף פרווה אמגושא: פרווה סדין של בוץ: מאי שנא של בוץ אמר רב כהנא כדי שייכיר שעבודת היום בבגדי בוץ: בשחר היה לובש פלוסין של שמונה עשר וכו': ותנא מניינא אתא לאשמעינן הא קמ"ל דבציר מהני לא נעביד הא אי בציר מהני וטפי אהני לית לן בה דכולי עלמא מיהת דשחר עדיפי מנא לן אמר רב הונא בריה דרב עילאי אמר קרא יב דר בר מוחר ברב

היה מותר לכתמילה דצבר שאינו נהנה ואין זו רחיה דהא דמוקי ליה אצ"י באומר אבי הבן כו' היינו מקמי דשמע מרצא דמודה רבי שמעון בפסיק רישיה כדקא מסיק התם לכתר דשמע מרצא סברה ולהכי פריך ואצ"י אצ"י דר"ש כיון דפליגי אף בפסיק רישיה וא"כ לא שנה פסיק רישיה משאל שאינו מתכוין הא צבר מאי עביד ליה אצל נחמי דמסיק דלאצ"י נמי מודה בפסיק רישיה ל"ש אצ"י ל"ש אחר ועוד מה רחיה היא מהתם דילמא התם מדלורייתא שרי אצל מדרכנן איכא למימר דאסור מיהו איכא למימר דהכי מייחיה רחיה כיון דצבארן [אסורין] דלא צעין מלאכת מחשבת מותר מן התורה אין סבירא לאסור גבי שבת אפי' מדרכנן ודאי אי צבאר אסורי אסור מדלורייתא משום דלא צעין בהו מלאכת מחשבת או היה רחוי לגזור גבי שבת מדרכנן להשוותו לשאר אסורי אע"ג דמדלורייתא שרי משום מלאכת מחשבת מיהו נחמי דפרישת דלצוקף הדר ביה וס"ל דמודה רבי בפסיק רישיה וצבארית אסור מדלורייתא אע"ג דלא מיכוין וא"כ צבצת אסורין לכתמילה ל"ש אצ"י ול"ש אחר ואלדריה משם קשה לפי הערוך מלדל קאמר אלא לאצ"י הא צבר מאי עביד ליה אצל לרצא דסצירא ליה מודה ר"ש בפסיק רישיה לא שני ליה בין אצ"י בין אחר כיון דסצירא ליה צבצת מדרכנן [אסור] פסיק רישיה אע"ג דמדלורייתא שרי משום מלאכת מחשבת מכלל דצבאר אסורי אסור מדלורייתא ועוד מייחיה רחיה מתפק כל כתבי (שם דף ק"ג.) דשקיל ליה צבצרי ואע"ג דמודה ר"ש בפסיק רישיה הואיל ואין נהנה מותר ואינו ראייה כמו שפי' שם רש"י דלאו מלאכה היא דלזין דרך הפשט צבך עוד יש לפרש דשקיל ליה בחמיכות קטנות כל כך שאין צהת מהן לעשות קמיע הלכך לא חשיב עוד ואין זו הפשט עוד הביא רחיה מדרמ"ר פ' לולב הגזול (סוכה דף ג.) שאין מעטין אותו בי"ט משום ר' אלעזר צב"ס אמר ממעט ופריך אין קא מתקן מנא ומשני הכא צבאי עסקינן שיליקטן לאצ"י ודבר שאין מתכוין מותר ופריך והא מודה ר"ש צב"ס רישיה לא זריכה דלית ליה הושענא אחריתי שאינו נהנה צבצר מותר אצ"י דהוי כפסיק רישיה ואין לדחות ולומר מאחר דלית ליה הושענא אחריתי לא הוי מתקן כיון דלזינו מתקנה לשם מנחה דלס כן מאי דוחקיה למימר ר' אלעזר צב"ס סבר ליה כצובה דלמרי דבר שאינו מתכוין מותר אפי' כר' יהודה מני לאוקומי מהאי טעמא מיהו יש לדחות מאחר שאותו מיקון אפילו במתכוין אינו אסור אלא מדרכנן דמישעט ענביו אין נראה מיקון כל כך שיחשב מיקון מן התורה לא גזרו ביה רבנן כיון שאין נהנה ולרבי הערוך אחי שפיר הא דלמרי צ"ל כל המדיר (מנחות דף ק"ג.) המתנדב יין מצוי ומולפו על גבי האשיות ופריך והא קא מוכח ומוקי לה כר"ש דלמרי דבר שאין מתכוין מותר ואפי' דהוי פסיק רישיה שאי אפשר לזוף על גבי האשיות שלא יכבה מתיר ר"ש לכתמילה מאחר שאינו נהנה מיהו אין נראה דרבי הערוך דבר הפתח וכן מוסר אסור על ל' לטול על דת האת הקוץ ומפרש לה כצנהדגה (דף ס"ה.) דאישי אע"פ שאינו נהנה כלל ואינו מתכוין כלל לצעין הפתח וכן קשה ממנחם שו"ת ל' לטול על דת האת הקוץ ומפרש לה כצנהדגה (דף ס"ה.) אליבא דר"ש דלמרי מלאכה שאינה זריכה לגופה פטור עליה ודוקא משום נערה דגופה לא לזו הכי לא אע"ג דלא מיכוין לעשות חצורה כי אם להוציא הקוץ ולפי זה זריכין אנו ליישב ההיא דכל המדיר דלאו פסיק רישיה הוא שמולפו בטעמים דקות אי נמי על גבי האצ"י צב"ס דאפשר שלא יכבה את האשיות: פ"י צערון וזה לשונו י"מ שן החכמים שאומרים כי חפר מחילה תחת הקרקע צב"ס עד שיראה עבודת כהן גדול והרגישו הכהנים בחפירה ומלאוהו וקרא אותה הלשכה על שמו: (ה) הַדְרִיּוֹן שֶׁ ח' באות זו. לא ידענא אמאי לא קאמר של ח' מנה דקאמר כרישא של י"ב מנה ועוד ק"ל אמאי לא קא תני בנימליה דר"מ שזן עשרים מנה דקתני כסיפא בנימליהו דרבנן שהן שלשים מנה מיהו הא לא קשה דמשום דכרישא לא מנא כולה מילתא בלשון מנה וליכא למימר דח' באות זו דקאמר ח' פשיטי ינהיה כי ההיא דס"פ אע"פ (מנחות דף ק"ג.) ונתן לה כלים של זו או דמפרשה (התם) ג' זוהי פשיטי ח' מדינה שה שמינית זו דינארי כורי וכן ההיא דר"ה מילתא הפאה (שם דף ק"ג.) ופ"י דמשני דאפיה לא יפחות לה מנין זו מדה דמאי נפקא מינה ולימא דהשווין על מנה סך הכל י"ב מנה ועוד וכתממה צוחי כורי איירי דהו לכו ש שחרית דעופי מנייהו רק שליש דמונא דרבנן ושמא י"ל אין הלשון מופל צטוב לומר שמנחה מנה: ב"ב דר בר בר רב. נראה לי חד לגופיה וחד דל לשון לזב שאין לזבש עמיהן בגדי זהב כדרך שהוא עושה כל ימות השנה וזב שלישי לומר יותר טוב מצד של שאר ימות השנה והרביעי לומר שטוב משל ערצית אי נמי דל שלישי ורביעי מידריש הכי דל המוצחר שצבד:

1. בתנת בד קדש לזבש ומכניס בד ידיו על פשוו ואבאבט בד יתיר ובמצינפת בד יצאנן בגדי קדש הם ודוץ בפנים את פשוו וקראו טו ד

תוס' ישנים (המשך) שמעון לא היינו נבנן דהבא, דלדידן מורה (ספק) [אמר] [נפק] אלא סבירא [לזון] כרבי דהבא, וי' עלמור כ"י שמעון כרבי דהבא, אפילו תיבא בשאניו בצירוף דבר שחייב מתכוין פירוהו, וכוון דלא הוי פסיק רישיה, ואפילו בפסיק רישיה ומתקומת וכוון שאין הכלי שלו ודלמדין כהכנה [שבת ק"ג, ח] לא יריכא דקעביד בארעא דחצריה, מיהו לר' יהודה מיהא יוכל להיות אסור משום מלאכה שאינה זריכה לגופה דמיהו עליה לר' יהודה דהא, דהצונה לא איירי אלא לי' שמעון דווקא, ובי אב"ר אבי ר' יהודה רב' וי"ל מאי פריך מנהיה דהוי פסיק רישיה לזין דלא הוי פסיק רישיה, דלי הוי פסיק רישיה הוי מייב לר' יהודה כ"ל דחצורה משום מלאכה שאינה זריכה לגופה כדפרישין. ומיח' ה"ר אלמנ דהיי פריך, ומתקור מתכוין התורה דבר שאינו מתכוין מתקומ רישיה י"ל לאסור מתקומ רישיה אפילו לא הוי פסיק רישיה, ורביע מין דלפי לא הוה ידע מעיקרא מילוק בין פסיק רישיה ללא פסיק רישיה, כדמדין שם לא הביא [שבת קל"ג, ח], ואע"ג דר' יהודה מייב מלאכה שאינה זריכה לגופה כגון שמתכוין לעשות גוף המלאכה ואינו צריך לרביע טון הרג נחשים ועוקרנים על ידי מנע"ל כגון פקד על מלבי הקדש [שם קכ"ג, ב], אבל הפע שאינו מתכוין לצדף היא סבור שאין צבן חיוב מלאכה שאינה

לגופה, ומכל מקום פריך ללחייב משום דבר שאינו מתכוין לרבי יהודה דלמור מן המורה בפסיק רישיה, והוא הדין הכל. ודוקא הוא זה לומר שישע המלמד כבן, ומיח' ה"ר אלמנ טון ועיקר. הני בי"ב ב"ב התורה בריה אב"ד הבא בצירוף רישיה ואין סבורת במקשה. ובמקשה אצל שבת במקשה (ומיח' ויח' מ' משום דב"ק מוקי אבי למר' יומא דרבנן מוקי